

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลองมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาธรรมวินัย ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ประชากรได้แก่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 145 รูป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโสธรวราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่มโดยการจับฉลากได้ 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม นักเรียนจำนวน 120 รูป หลังจากนั้นได้ทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากจำนวน 3 ห้องเรียนให้เหลือ 1 ห้องเรียน จำนวน 40 รูป เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง สอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) เนื้อหาที่นำมาทดลองสอนคือ วิชาธรรมวินัย นกธรรมชั้นตรี หมวด 2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) จำนวน 9 แผน แผนละ 60 นาที แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แบบสอบถามวัดเจตคติ จำนวน 40 ข้อ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาธรรมวินัยภายในกลุ่มก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t - Test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนวิชาธรรมวินัย โดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนวิชาธรรมวินัย โดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) มีเจตคติต่อวิชาธรรมวินัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง ด้วยการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) มีประเด็นอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาธรรมวินัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ สาเหตุอาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้

1.1 การสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการสอนที่แปลกใหม่สำหรับนักเรียน มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีของสลาวิน (Slavin, 1990, pp. 54 – 62) โดยครูจัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มมีความสามารถต่างกัน เน้นความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือกันในกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดค้นคว้า ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการฝึกทักษะทางสังคม และทำให้เห็นคุณค่าของการร่วมมือกัน มีการแบ่งหน้าที่กันทำงาน สมาชิกในกลุ่มต้องรับผิดชอบงานร่วมกัน มีการทบทวนเนื้อหาสาระเดิม การทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ทำให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียน ไม่น่าเบื่อ สอดคล้องกับคำกล่าวของ เอ็ดวิน (Edwin, 1976, pp. 28 – 58) ที่ว่า วิธีการสอนดังกล่าว ศึกษาให้ได้ผลดีนั้น ยังจำเป็นต้องสอนโดยครูเป็นผู้บรรยาย แต่ครูไม่ควรใช้การบรรยายตลอดเวลา ควรหาวิธีสอนแบบอื่นมาใช้ด้วย ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) นั้นเน้นนักเรียนและครูเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอนร่วมกัน โดยลำดับแรกครูเป็นผู้บรรยายประกอบกับสื่อการสอนต่างๆ เป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน และทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้นลำดับ ต่อมาให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนจึงมีโอกาสดำเนินการปฏิบัติจากผู้รับฟังเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการกระทำกิจกรรมหลายๆ รูปแบบ เช่น การทำความเข้าใจบทเรียนร่วมกัน การแก้ปัญหาจากกรณีตัวอย่าง การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นต้น ทำให้บรรยากาศในการเรียนสนุกสนาน นักเรียนไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ดังนั้นจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาธรรมวินัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศรีไกร รุ่งรอด (2533, หน้า 601) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ เอส ที เอ ดี กับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนตามคู่มือครูของ สสวท. ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ เอส ที เอ ดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนตามคู่มือครูของ สสวท. อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มยุรี สาลีวงศ์ (2535, หน้า 120) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ เอส ที เอ ดี กับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนตามคู่มือครูของ สสวท. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ เอส ที เอ ดี กับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มีกินส์ (Meekins, 1987, p. 421) ที่ศึกษา ผลการใช้เทคนิคการเรียนเป็นทีมแบบ เอส ที เอ ดี ที่มีต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและการยอมรับ ทางสังคมของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ เอส ที เอ ดี มีความก้าวหน้าทางวิชาการสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีปกติ

1.2 การสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) เป็นการนำนักเรียนที่มีระดับความสามารถ ต่างกัน มาเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยๆ นักเรียนที่เรียนเก่งจะพยายามช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน ให้มีความรู้ทัดเทียมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม ขณะเดียวกันนักเรียนที่เรียนอ่อนก็ต้องพยายามปรับปรุงการเรียน ของตนให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะหลังจากจบบทเรียนแต่ละบท จะมีการทดสอบย่อย โดยพิจารณาผลคะแนน เป็นรายบุคคลและเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ทุกคนจึงมีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดคะแนนของกลุ่ม ดังนั้นสมาชิก ในกลุ่มจึงต้องช่วยเหลือร่วมมือกันในการเรียนเพื่อความสำเร็จของตนเองและของกลุ่ม การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนในลักษณะเช่นนี้เป็นเหตุให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และพยายามตั้งใจเรียน ซึ่ง น่าจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น โดยสมาชิกมีการสนับสนุนให้บุคคลในกลุ่ม ประสบผลสำเร็จ ในเป้าหมายเดียวกัน (Hanley, 1994 อ้างถึงใน บุญผาดี ทัทพิทกร์, 2540, หน้า 16) การเรียนรู้ แบบร่วมมือยังเป็นรูปแบบการสอนที่แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มและให้สมาชิกภายในกลุ่มต้องรับผิดชอบกับกลุ่ม ของตนเองไม่ใช่รับผิดชอบเพียงตนเองเท่านั้น ประกอบมีการทดสอบย่อย ถ้ากลุ่มใดได้คะแนนไม่ผ่านก็ต้อง กลับไปทบทวนและทำแบบทดสอบใหม่จนกว่าจะได้คะแนนผ่านทั้งกลุ่ม ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้สมาชิก ภายในกลุ่มพยายามที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

1.3 การสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ใช้หลักการทางจิตวิทยาเรื่อง การเสริมแรงบวก เป็นตัวกระตุ้นต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยครูกล่าวคำชมเชย นักเรียนกลุ่มที่สามารถทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงในการทดสอบย่อย ซึ่งนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่อยู่ในช่วงระยะเวลาแห่งการเป็นวัยรุ่นนั้น กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2523, หน้า 230) กล่าวว่าไว้ว่า เป็นวัยที่ชอบการชมเชยมากกว่าการตำหนิ ดังนั้น การเสริมแรงโดยการให้คำชมเชยนี้ จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ และมีกำลังใจในการเรียนให้ประสบผลสำเร็จดียิ่งขึ้น ตามแนวคิดทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการเสริมแรงที่ว่า การเสริมแรงจะส่งผลให้ผู้ที่ได้รับตัวเสริมแรง เกิดความพึงพอใจ ซึ่งมีผลช่วยเพิ่มความถี่ของการเกิดพฤติกรรมที่ต้องการ และยังสอดคล้องกับ แนวคิดเกี่ยวกับกฎของผลที่ได้รับของธอร์นไดค์ที่กล่าวว่า การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและ การตอบสนองจะแนบแน่นขึ้น หากการตอบสนองนั้นมีผลกระทบที่น่าพึงพอใจ (รางวัล) ตามมา (บุญศรี คำชาย, 2540, หน้า 109-117) กล่าวคือ เมื่อผู้สอนให้รางวัลกับกลุ่มที่ได้คะแนนพัฒนาสูง นักเรียนแต่ละกลุ่มก็อยากได้รางวัล แต่วิธีการที่จะได้รางวัลจะต้องทำคะแนนให้กลุ่มสูง การที่จะ ได้คะแนนสูงต้องทำแบบฝึกหัดให้ได้ จึงส่งผลช่วยกระตุ้นนักเรียนให้ตั้งใจเรียนและทำความเข้าใจ

ในสิ่งที่เรียน เหตุผลดังกล่าว การสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจและมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.4 การสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะร่วมกัน และแสดงความคิดเห็น หรืออภิปรายข้อคำถามต่าง ๆ ได้มากขึ้น เพราะนักเรียนที่อยู่ในวัยเดียวกันสามารถสื่อสารกันเข้าใจ โดยผ่านภาษาของเด็กในวัยเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของยัง (Young, 1997, p. 603) ว่าการที่นักเรียนอยู่ในวัยใกล้เคียงกันจะสามารถสื่อสารเข้าใจกันง่ายและเกิดความเข้าใจได้ดีกว่าการรับรู้จากครู เพราะภาษาที่นักเรียนพูดจะเป็นภาษาระดับเดียวกันสื่อสารกันเข้าใจ ทำให้เกิดผลดีในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ เดวิดสัน (Davidson, 1990, pp. 101 – 106 อ้างถึงใน เจริญ รัชวณิช, 2546, หน้า 87) กล่าวว่า นักเรียนที่เรียนเก่งเมื่อทำหน้าที่ช่วยสอนนักเรียนที่เรียนอ่อน เด็กที่เรียนอ่อนมักจะเข้าใจคำอธิบายจากนักเรียนที่เรียนเก่งได้ดี เนื่องจากนักเรียนอยู่ในวัยเดียวกัน การใช้ภาษาของนักเรียนช่วยสื่อความหมายได้ดี จึงเป็นผลให้นักเรียนเรียนได้ดียิ่งขึ้น และการที่นักเรียนที่มีระดับความสามารถสูงซึ่งเข้าใจคำสอนของครูได้ดีจะเปลี่ยนคำสอนของครูเป็นภาษาพูดของตนเองเพื่ออธิบายให้เพื่อนฟัง ทำให้ผู้อธิบายเข้าใจบทเรียนได้แจ่มชัดยิ่งขึ้น เพราะต้องจัดระบบความรู้ที่มีอยู่ออกมาเป็นภาษาสื่อสาร และยังเป็นการทบทวน ซึ่งจะช่วยปรับความเข้าใจให้ชัดเจนแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) สามารถทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่อยากจะเรียนรู้ มีความเข้าใจและเห็นใจผู้อื่นลดช่องว่างระหว่างนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และนักเรียนที่เรียนอ่อนให้ปรับตัวเข้าหากันได้ บรรยากาศในห้องเรียนจึงเป็นการเรียนที่สนุกสนาน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และร่วมมือกันทำงาน ส่งผลที่ดีต่อนักเรียนให้มีการยอมรับความคิดเห็นเพื่อนสมาชิก ช่วยส่งเสริม ความเป็นประชาธิปไตยเกิดทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม มีความเห็นอกเห็นใจกันมากขึ้น และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างมีระบบ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล (2533, หน้า 122 – 133) ได้กล่าวถึงทัศนคติของดิอีในเรื่องเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน ดิอีได้เสนอให้ผู้สอนและผู้เรียนทั้งชั้นร่วมมือกัน และแลกเปลี่ยนทัศนะความคิดเห็น ติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ด้วยวิธีเช่นนี้นักเรียนก็จะได้เรียนรู้วิธีการทำงานช่วยเหลือและร่วมมือกับผู้อื่น สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญมากเพราะจะช่วยลดปัญหาข้อขัดแย้งทางสังคม และสร้างบรรยากาศแบบประชาธิปไตยในห้องเรียน นอกจากนั้นการให้โอกาสผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน ยังช่วยลดความเห็นแก่ตัว และการแข่งขันในหมู่นักเรียนได้เป็นอย่างดี และวิธีการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างและความสามารถของบุคคลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สมทรง บุญฤทธิ์ (2525, หน้า 11 – 17) กล่าวว่า ในการสอนแต่ละครั้ง พระพุทธองค์ทรงคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ศึกษาเจตคติต่อวิชาธรรมวินัย ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 สาเหตุอาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนของกิจกรรม สมาชิกทุกรูปในกลุ่มลงมือ ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง บรรยากาศในห้องเรียนมีความเหมาะสม สมาชิกแต่ละกลุ่มมีจำนวนกลุ่มละ 4 รูป ครูผู้สอนมีความเป็นกันเองกับนักเรียนทุกรูป ช่วยกระตุ้น แนะนำ และให้กำลังใจกับนักเรียนที่เรียนอ่อน ให้คำชมเชยกับกลุ่มที่ทำคะแนนได้ดี ครูผู้สอนคอยบอกถึงประโยชน์ของการเรียนวิชาธรรมวินัยว่า เรา สามารถนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ทำให้นักเรียนรู้ เข้าใจ และเห็นคุณค่าของ สิ่งที่ตนเรียน และวิธีการสอนเป็นวิธีที่แปลกใหม่สำหรับนักเรียน นักเรียนทุกรูปจึงพยายามทำตามหน้าที่ และบทบาทของตนเองที่ได้รับมอบหมายอย่างตั้งใจ ซึ่งประเมินได้จากตารางเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ตารางเปรียบเทียบแบบสอบถามวัดเจตคติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานของนักเรียน คือ นักเรียนมีการปรึกษากันก่อนทำงาน มีความริเริ่มสร้างสรรค์เกิดการแข่งขัน กับตนเอง ต่อเพื่อนระหว่างกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ต้องการอยากมีส่วนร่วม กับ กิจกรรม โดยเฉพาะการออกอภิปรายหน้าชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน การเรียนการสอนสนุกสนานทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ ใฝ่เรียนรู้และพยายามทำกิจกรรม ของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมาย จึงส่งผลดีต่อเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ จอห์นสัน และคณะ (Johnson et al., n.d. อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2547, หน้า 101) กล่าวถึงผลดีของการเรียนแบบร่วมมือว่า มีความพยายามที่จะ บรรลุเป้าหมาย (Greater Effort to Achieve) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะ เรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีผลงานมากขึ้น การเรียนรู้ มีความคงทนมากขึ้น (Long – Term Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีการใช้เวลา อย่างมีประสิทธิภาพให้เหตุผลดี และคิดอย่างมีวิจารณญาณมากขึ้น มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2542 ก, หน้า 35) ได้สังเคราะห์ความสัมพันธ์ของผลการสอนวิทยาศาสตร์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบด้านทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ พบว่าทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ นลินี ทีหอกำ (2541) ศึกษาเรื่อง ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่อง โจทย์ปัญหาและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ และเจตคติทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้วิธีการเรียน แบบร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กล้า พิมพ่วงษ์ (2543, บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้โปรแกรม CIRC ต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาไทย เจตคติ และความสัมพันธ์ทางสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย สูงกว่าก่อนการทดลอง และหลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย สูงกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้มีเจตคติต่อการอ่านจับใจความภาษาไทย สูงกว่าก่อนการทดลอง

2.1 การสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศการเรียนที่ดี มีความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับผู้สอน บรรยากาศการเรียนการสอนไม่ตึงเครียด นักเรียนสนุกสนานในการทำกิจกรรมกลุ่ม ครูผู้สอนการให้รางวัล การชมเชยสมาชิกกลุ่มทุกคนได้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกรักต่อวิชาที่เรียน สอดคล้องกับ เอนกกุล กริแสง (2529, หน้า 22 – 27) กล่าวว่าสาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดี คือเป็นวิชาที่เรียนรู้เรื่องดี ทำคะแนนสอบได้สูง มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับบุคคลที่นักเรียนชื่นชอบ และบรรยากาศในขณะที่เรียนเป็นที่พอใจของนักเรียน สอดคล้องกับ พรรณรศมี เเงาธรรมสาร (2533, หน้า 35 – 40) ที่กล่าวว่าวิธีการเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาความรู้สึที่ดีต่อตนเองและต่อผู้อื่น

จากผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า การสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเนื้อหาวิชาธรรมวินัย เพราะมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนที่มีความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำทำตามหน้าที่และบทบาทของตนเองได้อย่างเต็มความสามารถ มีการช่วยเหลือกันอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดทักษะทางด้านสังคม ยอมรับเหตุผลซึ่งกันและกัน และยังทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจใฝ่เรียนรู้ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาธรรมวินัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาธรรมวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ค้นพบสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาธรรมวินัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ครูที่สอนวิชาธรรมวินัย ควรนำเอาวิธีการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) มาใช้ในการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.2 การจัดกิจกรรมการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนการสอนให้ชัดเจนก่อน เพราะจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหาน้อยลง

1.3 การจัดกิจกรรมการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ผู้สอนควรจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และเนื้อหาไม่ควรมากเกินไป ในการสอนแต่ละครั้งควรสอนให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของเวลา และพยายามสอนตามเวลาที่กำหนดไว้

1.4 ก่อนทำกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม และจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ให้ชัดเจนก่อน เพราะจะทำให้การจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.5 การจัดกิจกรรมการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ผู้สอนควรมีแรงเสริมโดยการให้รางวัลทุกครั้งเมื่อแต่ละกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด เพราะรางวัลเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่ยากจะเรียนมากขึ้น และยังทำให้เกิดการช่วยเหลือกันอย่างเต็มความสามารถ

1.6 การจัดกิจกรรมการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ผู้เรียนจะมีความสามารถที่ต่างกัน ผู้สอนควรแนะนำให้สมาชิกทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้ที่มีความสามารถอ่อนรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนร่วมกับกิจกรรม และบรรยากาศในการเรียนควรเป็นกันเองสนุกสนาน จะส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาธรรมวินัย โดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ในเนื้อหาและระดับชั้นอื่น ๆ ที่แตกต่างจากที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยแล้ว

2.2 ควรมีการศึกษาเจตคติต่อวิชาธรรมวินัย โดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) ในเนื้อหาและระดับชั้นอื่น ๆ ที่แตกต่างจากที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยแล้ว

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) กับพุทธวิธีการสอนอื่นๆ เช่น วิธีการสอนแบบอริยสัจ การสอนแบบไตรสิกขา การสอนแบบเบญจขันธ์ การสอนแบบพหุสูตร เป็นต้น เพื่อจะทำให้เกิดความหลากหลายทางการเรียน

2.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้รูปแบบการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เอส ที เอ ดี) กับรูปแบบการสอนแบบอริยสัจในเนื้อหาและระดับชั้นอื่น ๆ ที่แตกต่างจากที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยแล้ว